

Den sidste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om foranstaltninger til imødegåelse af ungdomsarbejdsløshed.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2115).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i dag kl. 14⁴⁵ med følgende dagsorden:

- 1) *Fortsættelse af tredje behandling af forslag til toldlov.*
- 2) *Fortsættelse af tredje behandling af forslag til lov om ændringer i forbrugsafgiftslove.*

Mødet hævet kl. 14⁴⁰.

44. møde.

Tirsdag den 27. januar kl. 14⁴⁵.

Den første sag på dagsordenen var:

Fortsættelse af tredje behandling af forslag til toldlov.

(Foregående del af tredje behandling findes i tidenden sp. 2235).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den sidste sag på dagsordenen, nemlig:

Fortsættelse af tredje behandling af forslag til lov om ændringer i forbrugsafgiftslove.

(Foregående del af tredje behandling findes i tidenden sp. 2235).

Lovforslagene som helhed sattes til forhandling.

Udvalgets ordfører (Lars P. Jensen): Jeg kan på mit partis vegne anbefale begge lovforslags vedtagelse. Vi er tilfredse med, at Danmark nu som de fleste europæiske lande får en moderne toldlov. Vi er tilfredse med for det første, at alle eksisterende toldlove nu samles i én lov, og for det andet, at vi ved overgang til Bruxellesnomenklaturen får en let og overskuelig opdeling og opstilling af varegrupperne, hvilket vil være en lettelse både for erhvervslivet og administrationen.

Jeg vil gerne understrege, at vi ikke er 100 pct. sikre på, at de satser, der nu vedtages, er de rigtige. Vi kan vel heller aldrig nå det fuldkomne, uanset hvor længe vi så forhandler toldlov. Der er mange modstridende interesser, når en toldlov skal ændres eller en toldsats skal fastsættes: producent, importør, forbruger og eksportør. Jeg sagde ved anden behandling, at socialdemokratiet havde flere hensyn at tage, ikke alene til forbrugerne, men også til dansk beskæftigelse. Det har også vist sig klart i de henvendelser og deputationer, vi har modtaget, at nogle ønskede visse toldsatsater forhøjet, andre de samme toldsatsater nedsat, og ikke alle interesser har kunnet tilgodeses; men det er min absolutte opfattelse, at en rimelig afvejning af interesserne har fundet sted.

Det er klart, at socialdemokratiet ikke har fået alle sine ønsker opfyldt, og der er også spørgsmål af afgørende betydning, som det endnu står tilbage at løse. Jeg nævnte under lovforslagenes anden behandling spørgsmålet om dumping. Vi må erkende og har gjort det i udvalget, at denne toldlov ikke kan bruges mod dumping; men vi vil rejse spørgsmålet igen, når hele problemet om told og liberalisering skal drøftes. Det må være muligt at finde frem

[Lars P. Jensen.]

til en løsning på dette spørgsmål, da både Frankrig, USA og England har gennemført foranstaltninger mod dumping.

Når jeg nævner liberalisering, vil jeg gerne understrege, at den højtærede finansminister i udvalget inden anden behandling foreslog, at udvalget skulle blive ved at bestå eller et nyt udvalg nedsættes, når toldloven er vedtaget. Dette udvalg skulle gennemgå de bundne lister eller hele vor importregulering med henblik på en liberalisering og undersøge, hvilke toldsatser der var nødvendige i stedet for importregulering. Vi har ikke kunnet få venstre og det konservative folkepartis medlemmer med til en sådan fremgangsmåde, og jeg vil gerne understrege, at det er regeringens og regeringspartierne opfattelse, at hele sagen skal tages op på ny, når toldloven nu er vedtaget.

I forbindelse med liberaliseringsgennemgangen, hvis jeg må bruge dette udtryk, er det klart, at en fornyet gennemgang af toldloven bliver nødvendig, og her vil der så blive mulighed for at rette på de satser, der kunne forhindre en ratifikation af UNESCO-konventionen, som jeg uden om udvalget har fået at vide er på vej til det høje ting.

Det er min opfattelse, at toldloven, som den nu vedtages, på adskillige områder vil medføre lempelser for erhvervene og tilgode dansk beskæftigelse. Jeg kan nævne den langt smidigere ordning, der nu bliver for godtgørelse af told ved eksport, og det vil koste finansministeren adskillige millioner kroner. Disse lempelser vil utvivlsomt vise sig at være af stor værdi for erhvervene i de eksportfremstød, der er så vigtige for vor økonomi.

Jeg skal i denne forbindelse også henvise til den toldfrihedsordning for maskiner, som vedtoges ved anden behandling. Jeg tror, at denne ordning vil kunne blive af ikke ringe betydning for erhvervene ved moderniseringer af produktionsanlæggene.

Den højtærede minister fremhævede i sin fremsættelsestale, at det samlede toldprovenu ikke skulle ændres, og det var der enighed om. Selv om det ærede medlem hr. Henry L. W. Jensen fra talerstolen nærmest gav udtryk for, at der var stigninger overalt, har jeg den modsatte opfattelse.

Jeg er også overbevist om, at finansministeren ikke vil sige det samme i dag som ved lovforslagets fremsættelse. Når alt tages i betragtning tror jeg, at finansministeren vil få adskillige millioner kroner mindre i kassen, end han havde regnet med. Jeg har én gang før sagt og vil gerne understrege det igen, at vi græder ikke over dette provenutab. Vi tror, som jeg sagde ved anden behandling, at pengene er givet godt ud, nemlig til en styrkelse af dansk industri, dansk eksport og dansk beskæftigelse, og vi kan ud fra disse betragtninger stemme for begge lovforslagene.

Henry L. W. Jensen: Når den ærede ordfører for socialdemokratiet allerede nu bebuder et nyt toldlovsforslag og en fornyet gennemgang af toldloven og mener, at det kommer ret hurtigt, så synes jeg nok, at vi fra oppositionens side i nogen grad har fået ret i, at man kunne have fået ordnet dette toldlovsspørgsmål på en noget anden måde, end man har gjort det. Det, man ville med dette toldlovsforslag, var, at den danske toldtarif helt enkelt skulle omskrives til Bruxellesnomenklaturen uden forhøjelser, kun med små enkelte nødvendige reguleringer. Man skulle have en vareliste, der var international. Det lød jo let og ville også have været let, hvis man havde bibeholdt vægttolden foreløbig — i alt fald overvejende og ikke i så ringe omfang, som man har gjort det — indtil man havde fået orden i varestatistikken og derefter kunne få en toldplacering efter varestatistikken.

Der er jo indtil trivialitet gjort opmærksom på, at vi ikke har fået den nødvendige tid til den grundige gennemgang, som en hvilken som helst toldlov nødvendigvis må kræve; og hvor det drejer sig om en ændring af en toldlovgivning, der går helt tilbage til 1797, da de første toldforordninger og toldlove kom, kunne man godt have givet folketinget lidt mere tid til en saglig og rimelig gennemgang. Som forholdene ligger i dag, tror jeg ikke, at min ærede kollega fra det konservative folkeparti, det ærede medlem hr. Poul Møller, vil komme op med sine papirer her på talerstolen, som han gjorde sidste gang, for så skulle han have 1 mand eller 2 til at bære dem.

Påskuddet til, at vi skulle have denne

[Henry I. W. Jensen.]

toldlov så hurtigt igennem, var jo, at vi fik fællesmarkedet eller frihandelsområdet eller en nordisk toldunion. Det ligger tilsyneladende lidt fjernt med at få disse unioner igennem, men alligevel skulle loven have været presset igennem til den 1. januar 1959, fordi, som toldvæsenet sagde, vi ikke kunne forsvare, hvis en af de ting hændte, hvis vi kom ind i en toldunion eller på anden måde kom ind i et internationalt samarbejde, at køre videre med den gamle toldlov, men måtte have Bruxelles-nomenklaturen, den internationale nomenklatur. Det er vi fuldstændig enige om, det burde vi i så fald have, og det ville være meget let at indføre denne nomenklatur, men forholdet er det, at som det er gået, har man taget mange andre ting ind i toldloven, taget uvedkommende ting i betragtning, da man lavede denne toldlov — det skal jeg senere komme tilbage til. Jeg kan, bare for at tage et kuriøst eksempel, nævne, at Dansk Toldtidende har i et af sine numre tegnet et billede af en tolder i en svømmehal, hvor man ser hele bassinet opfyldt af papir, og en tolder, der skal springe ud fra 10 meter vippen i dette hav af papir. Tegningen er rigtig.

Det er forkert, hvad den ærede ordfører for socialdemokratiet siger, at loven betyder en forenkling, og at en hurtigere ekspedition vil kunne finde sted efter den nye toldlov. Denne lov er en lov, som den højtærede finansminister har bestilt — for det er jo i virkeligheden det, der er tilfældet — har beordret hos administrationen uden om toldkommissionen, hvor den højtærede økonomiminister hr. Bertel Dahlgaard sidder og har kæmpet en beundringsværdig kamp mod toldforhøjelserne, og uden om hele det erhvervsliv, som skal være med til at efterleve denne lov. Så ser jeg bort fra de toldere, som skal administrere loven, for forholdet er det, at hvis denne lov var blevet vedtaget den 1. januar, ville der have været store vanskeligheder, idet administrationen, toldvæsenet, ikke engang på det tidspunkt havde fået nomenklaturen på dansk. Forholdet ville have været det, at man ved kvartalsskiftet den 1. januar ville være brudt sammen under arbejdet.

Toldlovsforslaget, hvis provenu efter angivelserne ikke skulle blive ændret, kunne udmærket have været diskuteret i de kredse, som toldloven vedkommer, altså erhvervskredse. Man kunne derved — i hvert fald foreløbig — have undgået den ændring til overvejende værditold og ventet på de erfaringer og de oplysninger, man kunne få fra erhvervslivet om varelisterne, hvorom det drejer sig, og om, hvilke varer der skal indklarerer, og til hvilke satser de skal indfortoldes.

Arbejdet i udvalget er foregået på den måde, at vi nåede at drøfte de forskellige paragraffer i indledningen af loven, men at vi i samtlige de møder, der har været afholdt siden, kun har behandlet de klager, der er kommet ind. Der har ikke fundet nogen rigtig analyse sted af forslagens positioner og varelistes. Man har overhovedet ikke fået at vide, hvad ordningen vil koste, hvorledes stigningerne bliver, hvorledes provenuet bliver. Den ærede ordfører for socialdemokratiet sagde, at han var bange for, at der var større tab for den højtærede finansminister på nedsættelserne, tab, som ikke ville blive indvundet ved stigningerne. Jeg tror, det omvendte er tilfældet.

Der skete ikke til slut nogen som helst analyse af, hvorledes de ændringer ville virke, som blev foretaget i toldloven. Der er dog én ting, som er sikker, og som retsforbundet har arbejdet med på med stor energi, og det er, at på alle områder, hvor der er kommet klager ind, har man taget hensyn til beskyttelsen af den danske industri. Vi har fra oppositionens side ønsket toldfrihed for vor industris maskiner og lettelser for industriens råvarer på de områder, hvor det har været muligt, netop for at give industrien en chance for at udvikle sig og skabe den tilpasning, som er nødvendig i den kommende tid. Men alle disse ordninger om toldfrihed og om toldgodtgørelse, som finder sted, og som skal finde sted — den ærede ordfører for socialdemokratiet gjorde jo også opmærksom på, at man nu har indført en ret lempelig måde at få toldfrihed på — medfører en stor administration for begge parter på mange områder. Og hvem skal i og for sig bestemme, om den danske industri kan fremstille

[Henry L. W. Jensen.]

de pågældende varer herhjemme? Vi har bl. a. på elektricitetsområdet set, at man bestrider, at danske fabrikker vil være i stand til at levere de store anlæg, som kræves.

Men hvorfor er selve virkningerne af de foretagne ændringer ikke blevet beregnet? Det var det spørgsmål, jeg stillede før. Vi har i udvalget spurgt administrationen og den højtærede finansminister, hvorledes han er kommet til sine tal. Man beregner jo et bruttoprovenu på 309 mill. kr. for den gamle lov og 318 mill. kr. for den nye lov. Man siger herom kort og godt, at udregningen er foretaget ud fra et teoretisk toldbeløb. Man har altså ikke taget det konkrete toldbeløb. Det konkrete toldbeløb er ca. 250 mill. kr. indtægt i det pågældende år. Her tager man det teoretisk og beregner tallet efter de indførselsstatistikker, man har været i stand til at skaffe, og så kommer man til et tal på 309 mill. kr. Så regner man efter i den ny toldlov med de nye positioners værditoldsats og kommer til 318 mill. kr., det giver en difference på 9 mill. kr. Den difference kan vi udligne, og den udligner vi senere hen ved at give toldfrihed for visse varer. Der er altså i dette forhold ikke nogen konkret udregning, det vil jeg vove at påstå, og de to beløb, 309 mill. kr. og 318 mill. kr., kan svinge. Der er jo en forskel på 59 mill. kr. mellem det faktiske tal og de 309 mill. kr., en forskel, der dækker over toldgodtgørelser og eksport af kreditoplagsvarer og andre varer, som ikke kommer ind i statistikken. Men man har trods alt 59 mill. kr. eller 68 mill. kr. som en margen ved beregningen af denne toldlovs provenu. Det vil altså sige, at man har regnet med et tal, der ligger 68 mill. kr. højere, end hvis man tager den konkrete import. Men det er der jo ikke noget at gøre ved, for det bliver jo et fortolknings-spørgsmål; virkningerne har man i hvert fald ikke kunnet beregne nøjagtigt, og usikkerheden kommer man heller ikke til

livs, men der er en ting, som man i hvert fald er klar over: at usikkerheden er der, og at man har beregnet i overkanten.

Vi har behandlet de indkomne klager i toldlovsudvalget, men vi har overhovedet ikke gennemgået resten af positionerne. Man kan sige, at de, der ikke har klaget, må finde sig i, at de ikke får det rettet. Men det, der ikke er klaget over, er der altså ikke rørt ved. Lovforslagets positioner burde være gennemgået konsekvent før tredje behandling. Man har fået de forskellige henvendelser; man har også set i aviserne, at der er en meget stor mængde toldstigninger, men man har ikke fra administrationens eller fra finansministerens side kommenteret de store toldstigninger, som finder sted. Jeg nævnte under anden behandling en række toldstigninger, og denne liste kan suppleres med mange, mange andre toldstigninger. Man må jo huske på, at virkningerne af en toldlov berører jo ikke alene statens toldindtægt, men forbrugerne skal betale de stigende priser, og det vil i dette tilfælde sige en hel del. Da vi ikke har modtaget nogen henvendelse fra forbrugerkræde, har vi ikke været i stand til at konstatere, hvor meget disse forbrugere får lov til at betale mere i told. Men går man varelisterne igennem — og det skal man gøre, for det er det afgørende — vil man se, at på mange områder er der forskellige forhøjelser, som man ganske roligt kunne have undladt eller i hvert fald kunne have reguleret, fordi de på mange områder giver en stor beskyttelse. Jeg nævnte transformatorstationen på 90 t til en importværdi af 1,2 mill. kr. Den hidtidige told er 2 700 kr., den ny vil være 90 000 kr.

Jeg har lange lister, men jeg giver kun nogle eksempler for at vise, at det er således, at man ikke kan bedømme denne toldlov ud fra påstanden om, at den giver så store fordele, at det må være til tab for finansministeren. Jeg tror stadig væk, at toldstigningerne er så store, at denne toldlov vil give en nettoindtægt, der andrager

[Henry L. W. Jensen.]

mere end den difference, som jeg har gjort opmærksom på. Musikinstrumenter stiger 200 pct., båndoptagere stiger 757 pct. Må jeg i øvrigt sige om disse musikinstrumenter, at en stor del af dem er vist gjort toldfri. Rejsegrammofoner stiger 188 pct., lammeskind stiger 383 pct., og sådan noget som møbelplader stiger 200 pct. Disse møbelplader anvendes meget i eksportindustrien, og nu sættes altså tolden på disse møbelplader op. Ved den nye ordning med hensyn til toldgodtgørelse ved eksport kan man, hvis man kommer til administrationen, få en vis godtgørelse, men så har man altså det besvær. Enkeltfinér stiger fra 200 til 4 900 pct., krydsfinér stiger 1 857 pct., og dér har man det mærkelige forhold, at man har bundet krydsfinér af birk, der er en jævn god finér, efter GATT-overenskomsten, hvorimod man sætter tolden på krydsfinér af fyr, der anvendes mest, op, og derved får man altså en forhøjelse på denne finér, der anvendes i byggeindustrien og i møbelindustrien, og skaber en fordyrelse på disse varer.

Der er mange andre ting, man kunne nævne. Der er i denne nomenklatur under hvert kapitel et afsnit, der hedder „andre varer“. Når man betænker, at nomenklaturen omfatter ca. 1 400 numre, og man sætter det i relation til de tusinder af varearter, vil man kunne forstå, at der er mange varer, der kommer ind under afsnittet „andre varer“ og dermed toldsatser, der er meget alvorlige for den pågældende vare. Man kan tage så mange småeksempler; man kan tage tolden på knive, der før har været nogle få øre, den kommer nu op på 10 pct. af værdien. Og sådan kunne jeg blive ved med disse grupper, som man ikke har fået analyseret, afsnittet „andre varer“. Beslag til barnevogne stiger f. eks. 400 pct. Og jeg kunne blive ved i det uendelige, men jeg skal ikke trætte det høje ting. Vi kunne ellers diskutere dette toldlovsforslag længe endnu. Når man tænker på, at der kun er behandlet ca. 300 sager og der er 1 400 positioner, kunne vi få masser af tid til at gå med det. Man sætter lædervarer op fra 12 til 15 pct. En hel branche bliver altså sat op i told. Krydsfinér har jeg nævnt, og der er mange af disse „andre

varer“, der går op. Derfor er der ingen, der får mig til at tro, at denne toldlov giver mindre i provenu. Den vil give en mængde overraskelser rundt omkring for de varer, man kalder „andre varer“.

Det ærede medlem hr. Erhard Jakobsen rejser rundt og fortæller, at nu skal vi alle sammen have billige biler. Det vil sikkert støde ham meget stærkt at få at vide, at alle disse biler vil blive betydeligt dyrere efter den nye toldlov. Vi får ikke billigere biler, vi får dyrere biler, de stiger fra 175 til 400-500 kr. med undtagelse af de dyrere mærker, som jeg nok tror falder; det har jeg ikke efterregnet, men jeg tror nok, at de bliver billigere. Det er konsekvensen på bilområdet. Jeg tror, det er konsekvensen på mange, mange andre områder, at vi får en hel del stigninger, der først viser sig i det øjeblik, man har gennemført importen over et år. Derfor er det meget fornuftigt, at den ærede ordfører for socialdemokratiet gør opmærksom på, at et nyt toldlovsforslag bogstavelig talt er på vej.

Der er andre mærkelige bestemmelser i lovforslaget. Der er disse straffebestemmelser, som nu er blevet vedtaget ved tredje behandling. Hvis en bil bliver stjålet og brugt til smugleri af erhvervssmulgere, risikerer man at miste bilen. Konsekvensen af denne bestemmelse er jo meget alvorlig for en rutebilejer, hvis vogn kører over grænsen. Hvis det er en stor bil og chaufføren smugler og gør det, hver gang han passerer grænsen, fordi han efterhånden synes, at det giver noget, så mister vognmanden sin omnibus; toldvæsenet tager den på samme tid, som de tager chaufføren. Det er en straffebestemmelse, der går ud over uskyldig tredjemand, og det synes jeg ikke er rigtigt.

Jeg skal slutte min redegørelse med at sige, at vi har ikke, efter at vi har afsluttet arbejdet, fået gjort op kredit og debet, hvor meget der er sat ned, og hvor meget der er sat op. Det havde været rart at få at vide, så havde vi været fri for denne usikkerhed, hvor den ene påstand står mod den anden. Hele lovforslaget er ikke konsekvent nok. Positionerne, varefortegnelserne, er ikke gennemgået punkt for punkt, vare for vare. Vi har set på alle klagerne, alt det andet har vi ladet ligge. Så er der admini-

[Henry L. W. Jensen.]

strationen. Klareringen besværliggøres, fordi det er en værditoldlov. Fakturaerne skal medbringes i to eksemplarer, og man har en vis pligt til at kontrollere, at alle disse fakturaer og alt muligt andet er rigtigt. Det giver større administration, og kontrollen må udvides.

Regeringen må derfor efter min formening selv tage ansvaret for denne lovgivning. Vi kan ikke medvirke til dette lovforslags vedtagelse. Vi kan ikke stemme for det. Vi var ved dette lovforslags fremkomst meget interesserede i at være med i arbejdet med at gennemgå det, fordi en toldlov er af meget stor betydning for erhvervslivet; men vi er blevet skuffet over behandlingen af dette lovforslag. Det skulle være en nomenklaturlov, hvor man kun overfører positionerne, men — bortset fra enkelte tilfælde — ikke forhøjer toldsatserne, men man får en lov, hvor de ændringer, der er foretaget, må andrage et ret stort beløb og meget ofte er foretaget af andre grunde end netop de toldtekniske.

Poul Møller: Må jeg først have lov til at sige, at jeg egentlig beklager, at det ikke har vist sig muligt at gennemføre denne toldlov, som har så stor betydning for erhvervene og for forbrugerne, for hele landets handelspolitik, i enighed. Der var egentlig ikke nogen uenighed og er ikke nogen uenighed imellem os om selve den teknik, der nu indføres i toldlovgivningen. Det er bl. a. kommet til udtryk derved, at vi alle sammen har stemt for at ratificere traktaten om indførelse af Bruxellesnomenklaturen, og de bestemmelser her i toldlovsforslaget, som er en konsekvens af denne traktats vedtagelse, kan vi fra det konservative partis side naturligvis også støtte. Men det forekommer os, at hele komplekset, både som det så ud ved fremsættelsen, og som det siden er kommet til at se ud efter vedtagelsen af de mange ændringsforslag, er for uoverskueligt.

Ordføreren for socialdemokratiet, det ærede medlem hr. Lars P. Jensen, udtalte, at han ikke var overbevist om, at man nu gjorde det rigtige, men at man kunne rette det senere. Det synes vi er en dårlig motivering for at stemme for et forslag, at man ikke er overbevist om, at det er rigtigt.

Jeg er glad for, at vi ved anden behandling sikrede, at der blev givet noget længere tid for erhvervene til at fremsætte deres synspunkter over for udvalget. Vi har også, som det blev nævnt under forhandlingen om ændringsforslagene, fået en lang række henvendelser fra erhvervslivet. Erhvervene har i hvert fald kunnet komme med deres henvendelser, og de har fået dem behandlet i tolddepartementet, men jeg vil ikke sige, at det har været muligt for udvalget helt ud at vurdere indholdet af disse henvendelser, og bl. a. derfor er det ret uoverskueligt, hvad vi her foretager os.

Jeg skal bl. a. anføre, således som også ordføreren for venstre, det ærede medlem hr. Henry L. W. Jensen, udtalte, at det har været umuligt at tage stilling, fordi vi ikke har fået nogen beregning over det samlede provenu. Det ærede medlem hr. Lars P. Jensen udtalte, at han var overbevist om, at der forelå en samlet nedsættelse. Nu er det ikke et spørgsmål, hvor tro eller den slags ting skulle være retledende for os, men det skulle være muligt for os simpelt hen at få et talmateriale, der viser, om det samlede provenu går op eller ned. Det skulle have været muligt, hvis der havde været noget længere tid og man havde taget position for position, at se, om det, man foretog sig, ville betyde forhøjelse eller nedsættelse. Hvis man ikke havde importstatistikken for 1958 som grundlag for beregningen, havde man i hvert fald statistikken for 1957. Men det har man ikke kunnet gøre, fordi der lige til det sidste er stillet ændringsforslag, og fordi man ikke engang forud for lovforslagets fremsættelse har fået et sådant overblik over de økonomiske virkninger for hver enkelt position. Man har fået et samlet skøn, som nærmest var et slag i matroskuen, om jeg så må sige, et skøn, der gik ud på, at man vel nok fik 9 mill. kr. mere i statskassen. Men siden er der stillet adskillige ændringsforslag, og man har ikke nogen opstilling fra udvalget over, hvilke nedsættelser eller forhøjelser de enkelte positioner vil medføre. Vi har heller ikke, som det ærede medlem hr. Henry L. W. Jensen nævnte, haft mulighed for at gennemgå lovforslagets enkelte positioner i udvalget. Vi har gennemgået og arbejdet med de problemer, der er blevet rejst udefra, men der har ikke fundet

[Poul Møller.]

nogen selvstændig gennemgang sted af de enkelte positioner.

Endelig forekommer det os — og det er meget vigtigt for os — at man ved denne revision er begyndt fra den gale ende. Jeg har nævnt det både ved første behandling og ved anden behandling, så jeg skal ikke gøre mange bemærkninger om det her; men vi er betænkelige ved at lægge toldniveauret fast på det grundlag, som man her har gjort det. Vi er betænkelige ved det, især fordi der er al mulig udsigt til, at denne toldlov skal danne grundlag for den nedtrapning, der skal finde sted mellem de europæiske lande, hvis vi skulle være så lykkelige at få et frihandelsområde.

Dette har jeg nævnt før; men der er jo i de sidste dage kommet en ny problemstilling ind, som i og for sig gør det endnu mere betænkeligt at lægge toldniveauret fast på dette grundlag. Tidligere har vi drøftet en nordisk toldunion ud fra det synspunkt, at det var noget, der skulle gennemføres uden nogen længere overgangsordning mellem de nordiske lande. Det var noget, man skulle hurtigere i gang med, end man skulle i gang med Europaordningen, fordi der dér skulle en længere nedtrappingsperiode til. Man skulle hurtigt indføre et fællesmarked i Norden, så industrierne og erhvervene først kunne, om jeg så må sige, øve sig på det store marked inden for det nordiske område. Men efter det, jeg har kunnet læse i aviserne om Oslo-mødets forhandlinger — jeg indrømmer, og ikke mindst fordi jeg selv har tilknytning til pressen, at det kan være helt forkert, hvad der således har stået i aviserne — men efter det, jeg har læst, har jeg i hvert fald fået en fornemmelse af, at man nu arbejder sig ind i en tankegang, hvor der også skal etableres en vis nedtrappingsperiode for så vidt angår en nordisk toldunion, og hvis det er tilfældet, betyder det, at de toldsætter, vi her lægger fast, skal danne grundlag for en sådan indbyrdes nedtrapping mellem Norge, Sverige, Finland og Danmark; og da vi ved, at vore toldsætter er betydelig lavere end de norske, svenske og finske, er det klart, at dansk produktionsliv vil blive stillet ringere i denne nedtrappingsperiode end produktionslivet i de andre lande.

Jeg har som sagt gerne villet understrege,

at jeg kun har meddelelsen fra aviserne, og at det naturligvis kan være en misforståelse; men jeg vil dog gerne anmode den høje regering om så hurtigt som overhovedet muligt her i tinget at give os en redegørelse for de forhandlinger, der nu er ført om den nordiske toldunion, og også om de seneste forhandlinger i Oslo.

Vi er som nævnt betænkelige ved at fastlægge toldniveauret på den måde, man her har gjort det, og vi tror ikke på den tankegang, at man, just efter at man har gennemført et toldlovsforslag her i tinget, kan sige: nu begynder vi med at fastlægge toldniveauret, og så sætter vi toldsætterne i vejret bagefter. Det var det arbejde, der skulle have fundet sted, inden man stillede forslag om en ny toldlov.

Vil man nu i gang med det arbejde, skal regeringen da have vore ønsker om held og lykke med det, men jeg tvivler på, at man kan nå ret langt. Jeg vil også gerne sige, at over for erhvervene og ikke mindst over for importørerne kan det kun forskrække, at man lige efter at have gennemført en ny toldlov bebuder, at nu vil man til at forhøje de toldsætter, som findes i loven. Det kan kun medføre, at folk bliver endnu mere tilskyndet til at træffe forvirrede, forhastede dispositioner, og det kan vel også få visse uheldige virkninger for valutabalancen, hvis der ikke skabes ro om et så vigtigt område som det, toldloven omhandler. Jeg skal altså som sagt ønske regeringen held og lykke til. Jeg håber, at den vil arbejde med problemet på en sådan måde, at der ikke skabes unødigt uro i erhvervslivet. Jeg vil også gerne sige til regeringen, at vort hovedsynspunkt altså er, at man her er begyndt fra den gale ende.

Må jeg så til sidst have lov til at give min kompliment til især to af den høje regerings medlemmer. Jeg havde egentlig håbet, at vi var kommet så langt hen på året, at jeg kunne have overrakt de første vintergækker til den højtærede økonomiminister hr. Bertel Dahlgaard og den højtærede minister uden portefølje hr. Viggo Stareke. Nu bliver det måske til gæk i stedet for vintergæk, men det er der ikke noget at gøre ved. Vi har i virkeligheden grund til at komplimentere de to ministre, for vi ved jo, at den, der overvinder sig selv, er større end den, der indtager en stad. Nu er der heller ikke nogen,

[Poul Møller.]

der nogen sinde har troet, at de to ministre ville indtage nogen stad, men de har dog alligevel overvundet sig selv så helt og aldeles i henseende til det toldlovsforslag, der nu vedtages. For når man tænker på og læser tilbage, hvad de to højtærede ministre udtalte ved såvel første som anden og tredje behandling i 1956 af den forholdsvis beskedne tekstiltoldforhøjelse, der dengang fandt sted, må man virkelig beundre disse medlemmers evne til at vinde frem til nye synspunkter i løbet af de få år, der er gået siden da. Jeg synes, det er glædeligt. Jeg synes virkelig, det er glædeligt, at vi nu kan få afdramatiseret hele denne toldlovsdebat; det betragter jeg som en stor fordel. Jeg har altid syntes, der har været noget vis hysterisk i den måde, man igennem flere år har behandlet toldlovsproblemer på her i det høje ting, hysterisk i den forstand, at man ligesom gjorde det til en national ulykke, hvis der bare blev rørt lidt ved en enkelt toldsats. Jeg tænker på, at den højtærede minister uden portefølje under debatten i 1956 — det står i Folketingstidende 1955-56, sp. 2443 — om det daværende toldlovsforslag bl. a. udtalte:

„Det er at spille hasard med Danmarks vitale interesser ...“

Nu har han jo selv deltaget i spillet, og jeg går ud fra, at den erfaring, han har indhøstet under behandlingen af det forslag, som han nu stemmer for, og hvis satser har praktisk talt samme niveau som i det nævnte tekstiltoldforslag, vil belære ham om, at man godt kan behandle denne sag med mindre dramatik og med mindre hysteri, men at det er de praktiske forhold, der især bør drøftes.

Sorrig og glæde vandrer som bekendt sammen; vi er sorrigfulde over visse ting i toldlovsforslaget, men vi er glade for, at det i hvert fald har medført, at vi nu i fremtiden kan drøfte disse ting uden den lidenskabelighed, der før har præget forhandlingerne.

Med disse bemærkninger skal jeg opfordre ærede medlemmer til at overlade ansvaret for dette toldlovsforslags vedtagelse til det flertal, der har haft evnen og mulighederne for at lære det at kende og på kort tid sætte sig tilstrækkeligt ind i det til, at de tør tage ansvaret for det.

Aage Fogh: Jeg vil gerne henlede opmærksomheden på, at det toldlovsforslag, der nu skal vedtages, blev fremsat, fordi det var nødvendigt, at Danmark tilpassede sin toldlovgivning efter de internationale regler, og vi håber stadig på, at vi inden længe skal tilpasse denne lovgivning til toldlovene i andre lande. Det var det, der var den stærkeste begrundelse for, at loven skulle gennemføres hurtigt. Desværre blev der ikke brug for at benytte den nye toldlov på dette område, men vi håber, det kommer inden længe.

Til de to nærmest foregående talere vil jeg sige, at jeg sad og ventede spændt på, hvad det ærede medlem hr. Henry L. W. Jensen egentlig ville svinge sig op til. Der var ingen ende på, hvor dårligt et lovforslag vi her stod over for, men så sluttede det ærede medlem pludselig med at sige, at han anbefalede at undlade at stemme. Det er ikke noget stærkt standpunkt, og det rimer ikke rigtig med den voldsomme tale, det ærede medlem holdt. Så kan jeg bedre forstå det ærede medlem hr. Poul Møller; der var dog så meget sordin på det ærede medlems stemme, at hans tale kunne slutte sådan. Men efter den tale, som repræsentanten fra venstre holdt, finder jeg det helt urimeligt, at han sluttede med at anbefale tingets medlemmer ikke at stemme.

Når der nu bliver talt så meget om, at der ikke har været tid nok, og at erhvervene ikke har kunnet tage stilling, må jeg dog gøre opmærksom på den simple kendsgerning, at vi den 12. december havde anden behandling, og først den 14. januar holdt folketinget møde igen. Der var altså mere end en måned, i hvilken erhvervene kunne sætte sig ind i det foreliggende lovforslag — og det gjorde de. Vi fik en række henvendelser, og de blev alle sammen behandlet på rimelig måde. Det ærede medlem hr. Henry L. W. Jensen sagde i sin ordførertale — og gjorde sig lidt morsom over det — at han ventede, det nok skulle vise sig, at et eller andet skulle rettes i en sådan lov. Det vil jeg gerne give tilslutning til. Det er da klart, at når man står over for en toldlov, der omfatter vel 1 400 positioner, kan det ikke i første omgang, uanset hvor megen tid vi har til rådighed, lykkes at gennemarbejde den så fuldkommen, at

[Aage Fogh.]

der intet bliver at ændre. Derfor vil vi også, selv om vi ikke opfordrer erhvervene til at møde frem igen i stort tal, imødekomme kritik, hvis en sådan bliver rejst.

Hvad spørgsmålet om toldsatserne angår, vil jeg sige, at forhandlingerne i udvalget gentagne gange har formet sig sådan, når erhvervene var derinde eller vi i udvalget drøftede, om de foreslåede satser nu var de rigtige, at man hørte den bemærkning: ja men det, det her drejer sig om, er i og for sig ikke toldsatserne, men liberalisering eller ikke-liberalisering. Det problem blev derfor også taget op til drøftelse; venstre og de konservative fik tilbud om at være med, hvis de ønskede det, men de ønskede ikke at være med. Det er jo det, der går igen hele tiden: når man nægter at arbejde med, kan det nemt medføre, at man får meget ringe indflydelse på det slutresultat, vi kommer til.

Det har været drøftet meget, hvorvidt den nye toldlov vil give fortjeneste eller tab for statskassen. Andre forhold lige vil jeg tro, at den giver tab, og jeg vil vurdere tabet til 13-15 mill. kr. Men det er klart, at når vi nu går over til en værditold, kan stigningen i varepriserne muligvis automatisk medføre øgede toldindtægter, og derfor siger jeg, at jeg tror, det under lige forhold vil give tab. Det venter jeg.

Endelig vil jeg tilføje, at jeg selvfølgelig betragter en toldlov som værende en lov af en sådan karakter, at det ikke altid vil være heldigt, at den giver det mindst mulige provenu. Det kunne nemlig tydes i den retning, at den har virket så effektivt med hensyn til beskyttelse, at varer ikke har kunnet indføres. Jeg har forsøgt at regne ud, hvad de ændringsforslag, der er stillet her ved tredje behandling, vil betyde, og jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at disse 28 ændringsforslag taget under ét vil medføre en væsentlig tilbagegang i provenuet.

Jeg kan anbefale begge de foreliggende lovforslag til vedtagelse.

J. M. Pedersen: Mit partis synspunkter med hensyn til det gavnligede ved told eller ikke told er stadig de samme; vi har ingen særlig sympati for, at man i det hele taget skal have en toldlov. Men selv om det er vort principielle synspunkt, forhindrer det

os dog ikke i at deltage i et stykke arbejde for at få forenklet og forandret den nuværende toldlov, når der ikke for tiden er muligheder for at få den helt afskaffet; og når det som følge af en vedtaget traktat var nødvendigt at skride til en forandring med hensyn til nomenklaturen, har vi med glæde deltaget i dette arbejde, fordi det var nødvendigt at få det gjort. Der er heller ingen tvivl om, at den forandring, som nu sker gennem den nye toldlov, vil gøre det betydelig lettere for administrationen at administrere loven. Det var også i høj grad nødvendigt, efterhånden som mange forskellige nye varer er kommet frem på markedet, varer, som ikke havde nogen placering i den gamle toldlov, og som det har voldt toldvæsenets embedsmænd stort besvær at få placeret et eller andet sted; denne tilstand, at man ikke bestemt kunne se, hvor de nye varer skulle placeres, har også været besværlig for erhvervslivet at have med at gøre. Jeg synes, det var en nødvendighed at få dette forhold bragt i orden.

Hvad provenuet angår, som der har været talt så meget om, har det ikke været dette udvalgs arbejde at finde frem til hverken en forhøjelse eller en nedsættelse; det har været vor opgave at finde frem til en ændring, som kunne indbringe så nær det tidligere provenu som muligt. Vanskeligheden ved at få regnet det ud er stor. Vi har hørt flere gange, at det ærede medlem hr. Henry L. W. Jensen og vore toldembedsmænd kommer til forskellige resultater. Jeg er ikke i stand til at sige bestemt, hvem der har ret, men jeg har i hvert fald fuldt ud tillid til, at vore embedsmænd har formået at regne det ud så nogenlunde. At de ikke helt kan regne det ud, er klart, idet der frem i tiden vil ske en betydelig lettelse med hensyn til toldgodtgørelse, en lettelse, som jeg på mit partis vegne kan udtale stor tilfredshed med. Det har været meget vanskeligt for de dele af erhvervslivet, som har importeret toldpligtige varer og omsat dem i en fabrikation, hvortil der anvendes varer til forskellige toldsatser, at få tolden godtgjort. Her vil forholdet efter den nye toldlov blive betydelig lettere, og det hilser vi med glæde. Vi er klar over, at det rent ud sagt er en umulighed for toldembedsmændene at regne ud, hvilke lettelser det i det hele taget vil give,

[J. M. Pedersen.]

idet mange importører under det hidtil gældende toldsystem på grund af de vanskeligheder, der har været i denne forbindelse, ikke engang har forsøgt at få deres told godtgjort ved senere eksport.

Med disse bemærkninger kan jeg give mit partis tilsagn om at ville stemme for toldlovsforslaget.

De ændringer, der sker i forbrugsafgiftslovene, er vi også tilfreds med, og jeg er glad for, at vi nu efter mange års kamp kan få afgiften på coca-cola sat ned, således at vi nu efter 1. juli kan få denne drik også i Danmark. Også til dette lovforslags gennemførelse kan vi medvirke

Petra Petersen: Ved den endelige afstemning om de to lovforslag vil min gruppe indtage samme stilling, som den tog ved afstemningen om ændringsforslagene, nemlig undlade at stemme.

Min gruppe kan, som mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Fuglsang, sagde ved anden behandling, tilslutte sig grundprincipperne i toldlovsforslaget; vi vil gerne være med til at modernisere og rationalisere toldloven. Heroverfor står imidlertid den kendsgerning, at min gruppe ikke er udvalgsberettiget. Vi kender intet eller meget lidt til de mange hundrede henvendelser, der er kommet til udvalget, og vi har derfor ingen mulighed for at overse det mægtige kompleks af satser, toldloven udgør; vi kan ikke overse virkningerne af loven og kan derfor heller ikke tage noget ansvar for den, men må undlade at stemme.

Aksel Larsen: Jeg har meget stor sympati for en modernisering af toldloven, ikke så meget med henvisning til forskellige europæiske eller såkaldt europæiske fællesmarkeder, der er under opsejling, og heller ikke med henvisning til nødvendigheden af at tage hensyn til GATT-overenskomsten, som adskillige af de lande, vi samhandler med, ikke tager for meget hensyn til, men fordi det er min opfattelse, at en ændring og modernisering af toldloven er nødvendig som en forudsætning for, at man kan nå frem til et mere intimt nordisk samarbejde, hvad enten det så bliver et nordisk handelspolitisk samarbejde,

en toldunion, et frihandelsområde eller noget andet.

Det er naturligvis svært for mig at dømme om, hvorvidt den kritik, der er fremført fra partiets side, som har deltaget i udvalgsarbejdet, er berettiget eller ikke. Det er svært for mig at afgøre, hvorvidt der her er tale om en toldforhøjelse eller en toldnedsættelse. Her må jeg henholde mig til en vis tro på, at det er rigtigt, hvad der hævdes af regeringen og embedsmændene, at det nærmest drejer sig om en ajourføring, at man foretrækker at ændre nomenklaturen og foretrækker i vidt omfang at gå over til værditold i stedet for den hidtidige vægttold, men at man har søgt at gøre det på den måde, at man ikke foretager nogen generel toldforhøjelse. I øvrigt, hvis det var nødvendigt af hensyn til det nærmere økonomiske samarbejde mellem de nordiske lande, ville jeg nu ikke være så bange, om det skulle blive nødvendigt med en mindre toldforhøjelse i den anledning — jeg tror, at Paris vil være en messe værd.

Men som sagt, jeg kan ikke påstå, jeg er så sagkyndig, at jeg kan udtale mig nærmere om det. Jeg kan kun bemærke mig, hvad udvalget og socialdemokratiets ærede ordfører har sagt, at nu må man gennemføre dette her, derefter må man i nogen tid se, hvordan det virker i praksis, og så kan det godt være, der må komme nogle rettelser — sådan har jeg i hvert fald forstået det.

Med disse bemærkninger vil jeg altså have sagt, at selv om jeg ikke er den, der kan tage ansvaret for hver enkelt paragraf og hver eneste bestemmelse i denne lov, så tror jeg, jeg vil stemme for den.

Jeg vil imidlertid rejse et spørgsmål, som jeg er klar over at man har diskuteret i udvalget såvel mellem første og anden behandling som mellem anden og tredje behandling, idet jeg ser, at man har haft henvendelser fra de grafiske fag. Jeg havde jo troet, at man mellem anden og tredje behandling ville have taget hensyn til disse henvendelser, men jeg konstaterer, at det er ikke sket. Det er stadig sådan, at papir til at trykke på, kan indføres toldfrit her til landet, hvis det er avispapir —

[Aksel Larsen.]

og vi ved godt alle sammen, hvorfor aviserne skal have den favør, at det papir, de trykkes på, skal være toldfrit — medens andet papir, som der trykkes på eller skrives på, skal være belagt med en told på 5 pct. Jeg er ikke tilhænger af den bestemmelse. Jeg tror, det ville være rigtigt at have toldfrihed for papir overhovedet, men på den anden side er det ikke en så stor sag, at det kan få mig til at stemme imod lovforslaget. Men så bemærker jeg, at hvis der er trykt noget på papiret, så er det toldfrit. Hvis der her til landet indføres bøger, trykt i udlandet, så er de toldfri. Jeg er ganske klar over, at det er det, de grafiske fags henvendelser har drejet sig om, idet man frygter, at dette skal føre til, at bøger og andet trykt materiale på dansk skal blive trykt i udlandet og indføres hertil og i kraft af toldfriheden konkurrere med tryksager fremstillet her i landet, idet disse tryksager skal trykkes på papir, der er belagt med en told på 5 pct., medmindre det er avistryk.

Jeg anker over dette, og jeg tillader mig at spørge de dertil indrettede sagkyndige og ansvarlige i regeringen, om dette vil få nogen praktiske følger. Det behøver det jo ikke at få. Hvis man fastholder en bestemmelse om, at bøger trykt på dansk ikke kan indføres til Danmark, så bliver der ikke nogen urimelig eller, om jeg så må sige, dumpingkonkurrence på dette felt. Men man kunne jo risikere, at det blev tilladt at indføre bøger og lignende tryksager her til Danmark trykt på dansk sprog i udlandet, og så ville de have mulighed for i kraft af toldfrihed på sådanne varer at konkurrere med tryksager fremstillet her i Danmark.

Jeg henstiller disse betragtninger til overvejelse i regeringen, og jeg beklager meget, at hverken udvalget eller regeringen har syntes at ville tage hensyn til de henvendelser, der er kommet fra de grafiske fag.

Finansministeren (Kampmann): Det er med glæde og tilfredshed, jeg noterer, at vi nu gennemfører toldlovsforslaget ved tredje behandling her i tinget. Ved gennemførelsen af denne toldlov får vi ophævet forordninger, der stammer helt tilbage fra 1797, plakat fra 1837, forordning fra 1840 og en

halv snes love strækkende sig over årene 1851-1957, og det er jo et betydeligt teknisk administrativt fremskridt, at vi her får samlet alt i én lov.

Jeg må sige, at forhandlingerne i dag nok har skuffet mig en lille smule. Jeg husker fra den forhandling, vi havde, da lovforslaget var til anden behandling her før jul, hvorledes det ærede medlem hr. Henry L. W. Jensen holdt en lidt kritisk tale i første omgang, men da jeg så gjorde ham opmærksom på, at han havde været et meget energisk arbejdende medlem af udvalget og havde gjort en meget stor indsats i sagen, kom han tilbage med bedre proportioner i sin kritik og ros af lovforslaget. Jeg synes, det ærede medlem havde glemmt det denne gang. Det var en højst ejendommelig argumentation, det ærede medlem nu anvendte. Han stod og læste nogle tilfældige forhøjelser op her og der, og derudfra mente han at kunne slutte, at der alt i alt var tale om ikke alene en teknisk omlægning, men væsentlige toldforhøjelser. Det ærede medlem ved udmærket godt — han er jo uhyre fornuftig og har fulgt med i det hele — at det er der ikke tale om. Der er tale om en teknisk omlægning; men ligesom der forekommer forhøjelser her og der som følge af den tekniske omlægning, er der også en række nedsættelser rundt omkring, også som følge af den tekniske omlægning. Jeg synes, det ville være glædeligt at høre det ærede medlem — hvis tinget i øvrigt havde tid til det — nævne disse nedsættelser, så kom der lidt bedre proportioner i det; men det er naturligvis farligt at nævne proportioner her i tinget. Fejlen er den, at det ærede medlem hr. Henry L. W. Jensen kritiserer provenuet og beregningerne ud fra den betragtning, at der her og der er for stor beskyttelse, medens det ærede medlem hr. Poul Møller er bekymret ved at tage stilling til lovforslaget ud fra den betragtning, at beskyttelsen er for lille, og at toldsatserne burde være højere. Dette har voldt vanskeligheder under forhandlingerne; det er derfor, oppositionen ikke kan deltage i lovgivningsarbejdet. Men jeg er naturligvis tilfreds med, at mindretallet ikke vil stemme imod lovforslaget men akkviescerer ved, at det gennemføres.

Det ærede medlem hr. Poul Møller spurgte

[Finansministeren.]

mig, om det, der var sket på mødet i Oslo, gjorde det yderligere betænkeligt at gennemføre lovforslaget nu. Det kan jeg ikke se at det gør. Vi er herhjemme kommet sidst med vor tekniske omlægning, men vi er dog nu kommet med. Hvad der kan blive nødvendigt at rette som følge af nordiske forhandlinger, kan altid foretages, og det kan foretages lettere og bedre, når vi har foretaget den tekniske omlægning, her er tale om. Der vil naturligvis fra regeringens side blive redegjort for de forhandlinger, der har været ført i Oslo. Jeg kan sige, at det ærede medlem havde fået en fornemmelse af, hvad de norske tanker kunne betyde. Der er dog ikke tale om en nedtrapning, men om en langsom optrapning — om jeg må sige det på den måde — hvis disse tanker skal føres ud i livet. Men det ved man ikke noget om endnu.

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen nævnte henvendelserne fra de grafiske fag. Jeg kan hertil svare, at disse henvendelser er imødekommet på et enkelt punkt, og dette har i sig selv gjort, at det ikke er muligt at tiltræde den UNESCO-konvention, som man har ønsket at tiltræde i mange år, og hvis man gik videre i den retning, det ærede medlem hr. Aksel Larsen har nævnt, ville det blive helt umuligt. Derfor tror jeg, det vil være rigtigt, som den ærede ordfører for udvalget sagde, at vi igen overvejer det, vi har foretaget på dette enkelte punkt. Det var måske rart, om vi kunne tiltræde denne konvention, som er vedtaget af UNESCO for flere år tilbage.

Endelig er der fremsat nogle bemærkninger om, at vi skulle have arbejdet i længere tid. Det ærede medlem hr. Henry L. W. Jensen sagde, at udvalgets ærede ordfører havde givet udtryk for, at vi snart skulle have en ny toldlov igen. Det var atter en stor overdrivelse. Det var ikke det, den ærede ordfører sagde. Det, der er blevet sagt, er, at nu har vi hele det tekniske grundlag i orden, alle lovparagraffer, toldforvaltningen, tariffen efter Bruxellesnomenkla-

turen, og så kan man drøfte, om man på enkelte punkter skal foretage ændringer i tariffen.

Jeg vil gerne gøre nogle bemærkninger, som knytter sig til det, det ærede medlem hr. Poul Møller sagde. Jeg ville også hilse med tilfredshed, om man, efterhånden som udviklingen skrider frem, kunne drøfte enkelte todsatser. Når man tænker på udviklingen inden for erhvervslivet, de mange varer, der fremkommer, de ændringer, der sker i erhvervenes struktur, er det kun rimeligt, at man fra tid til anden tager toldtariffen op til revision og undersøger, om der er enkelte ting at rette.

Når det ærede medlem hr. Poul Møller nævnte ordet „hysteri“ i forbindelse med 2 af regeringens medlemmer, mindede det mig om det ærede medlems egen optræden her før jul, da vi behandlede toldloven, for der var nok noget hysteri i den demonstration, det ærede medlem dengang foretog. Hvis man i øvrigt skal tale om ophidselse i forbindelse med toldloven, skal man ikke pege hen på regeringsbænkene. Så har man et eksempel i det ærede medlem hr. Henry L. W. Jensen, der i sine udtalelser i dag måske ikke var hysterisk, så langt vil jeg ikke gå, men i hvert fald ret kritisk indstillet på et grundlag, som ikke holder stik.

Jeg skal slutte med at takke det høje ting for, at det øjensynlig i dag bliver muligt at gennemføre toldloven, uden at man stemmer imod fra nogen side.

Poul Møller: Jeg skal ikke forlænge diskussionen om selve forslaget og om, hvem der har været hysterisk hvornår og hvordan. Jeg skal bare minde om, hvorledes den højtærede finansminister karakteriserede den højtærede minister uden porteføljes reaktion over for tekstilforslaget i 1956. Hvis den højtærede minister læser, hvad han dengang sagde til den højtærede minister uden portefølje, vil han finde rigeligt af karakteriseringer, så jeg behøver ikke at supplere det.

Jeg tager kun ordet af en enkelt grund:

[Poul Møller.]

de nordiske forhandlinger i Oslo for tiden. Det er noget nyt, der er kommet frem, og det må naturligvis have stor interesse. Nu siger den højtærede finansminister, at det ikke er en nedtrapning, men en langsom optrapning, de nordiske planer går ud på. Ja, nu er det, der er optrapning for os, nedtrapning for Norge, går jeg ud fra, og det er det, der er problemet, men jeg har hele tiden forstået det således, at det er de indbyrdes satser mellem de nordiske lande, der bliver tale om at nedtrappe. Jeg ved godt, at når vi indfører fælles toldsatser udadtil, får Danmark for sit vedkommende en optrapning, fordi vi skal højere op end det nuværende niveau, men de indbyrdes nordiske satser skal forsvinde over en årrække, og dér skal vi altså ned over for norsk, svensk og finsk erhvervsliv i overensstemmelse med denne lov, hvis der ikke finder anden lovgivning sted senere. Det er blot for at få en klaring af tankegangen. Hvis den højtærede finansminister ikke vil svare mig andet, kan han svare, om regeringen vil give en sådan redegørelse som den, jeg har anmodet om under disse forhandlinger.

Henry L. W. Jensen: Jeg er i og for sig ked af det, men jeg kan ikke leve op til det standpunkt, som den højtærede finansminister gerne ville give mig ros for.

Det, der kalder mig frem, er spørgsmålet om hysteri, det udtryk, der blev anvendt. Må jeg gøre opmærksom på, at man her fra talerstolen selvfølgelig har lov til at følge sin overbevisning, man skal oven i købet følge den efter grundloven, og det er nu engang min overbevisning, at man ikke har givet sig tid nok til at få resultatet gjort op, for at sige det så mildt som muligt.

Den højtærede finansminister mente, at jeg skulle have gjort opmærksom på, at der også var nedsættelser. Det har jeg også gjort, da vi behandlede ændringsforslagene, men de er svære at få øje på. Jeg gjorde under behandlingen af ændringsforslagene opmærksom på, at vi ikke havde fået en beregning over plus og minus, hvor meget der er sat op, og hvor meget der er sat ned, og derfor kan man ikke bebrejde mig, at jeg holder fast ved, at loven først er gennemarbejdet i det øjeblik, vi har analyseret den

til bunds og set virkningerne af den i kroner og øre.

Jeg skal ikke yderligere forlænge debatten. Der er mange andre ting, jeg kunne tale om med hensyn til spørgsmålet om nedsættelser, men jeg vil kun fastholde, at man ikke har gjort denne lovs endelige resultat op.

Finansministeren (Kampmann): Jeg kan trøste det ærede medlem hr. Henry L. W. Jensen med, at de ændringsforslag, der er stillet her til tredje behandling, og de forhøjelser og nedsættelser, der er tale om i den anledning, kun vil andrage få hundrede tusinde kroner og ikke berører det samlede provenu væsentligt.

Når det ærede medlem hr. Poul Møller tænker på toldsatserne mellem de nordiske lande, er det rigtigt, at der bliver tale om en langsom nedtrapning, hvorimod der, hvis man taler om toldsatserne udadtil — og det var det, jeg gjorde — bliver tale om en langsom optrapning, så vidt man kan forstå den norske tankegang, men nogen egentlig dokumentation foreligger ikke, og før man har set en sådan og fået det nærmere behandlet, kan man ikke vide, hvad det indeholder. Når det er sket, vil der være lejlighed til at give en redegørelse enten over for folketinget, det udenrigspolitiske nævn eller, hvad man nu kan blive enig om.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslag til toldlov

vedtoges enstemmigt med 82 stemmer; 36 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Forslag til lov om ændringer i forbrugsafgiftslove

vedtoges enstemmigt med 85 stemmer; 39 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Der er ikke mere på dagsordenen.

[Formanden.]

Folketingets næste møde holdes i morgen, onsdag den 28. januar, kl. 13 med følgende dagsorden:

- 1) *Spørgsmål til ministrene.*
- 2) *Spørgsmål om fremme af forespørgsel til forsvarsministeren af Alfred Jensen m. fl.*

3) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om indkomst- og formueskat af personer til staten [af Poul Møller m. fl.].

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i lov om folketingsvalg i Grønland.

5) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m. v.

Mødet hævet kl. 16.

45. møde.

Onsdag den 28. januar kl. 13.

Formanden: I skrivelse af dags dato meddeler landbrugsministeren, at han ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om udbygning og ombygning m. v. af den kgl. veterinær- og landbohøjskole og

forslag til lov om ændring i lov om midler til bekæmpelse af plantesygdomme, ukrudt og visse skadedyr.

I skrivelse af dags dato meddeler boligministeren, at han ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring i lov om regulering af bymæssige bebyggelser.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Landbrugsministeren (Skytte): Jeg skal herved tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om udbygning og ombygning m. v. af den kgl. veterinær- og landbohøjskole.*

Som det nærmere er beskrevet i lovforslagets bemærkninger, er landbohøjskolens nuværende bygninger med enkelte undtagelser opført i 3 perioder, henholdsvis sidst i 1850'erne, midt i 1890'erne og i årene 1918-1926. Omkring den sidste af disse byggeperioder var der ca. 500 studerende, og man planlagde byggeriet etter ca. 700.

Udviklingen er imidlertid løbet hastigt. Trods adgangs begrænsning til forskellige studieretninger er elevantallet nu mere end fordoblet, og højskolen har i de sidste ca. 20 år allerede af den grund lidt af en følelig pladsmangel. Men hertil kommer, at udviklingen inden for forskellige fagområder — jeg tænker særlig på visse naturvidenskaber — har været fuldstændig eksplosiv, således at den ved højskolen beskæftigede videnskabelige medarbejderstab har måttet forøges, fagområder har måttet deles, og uddannelsen af specialister har måttet fremmes. Endelig kræver den moderne undervisningsform, at undervisningen sker på mindre hold i stedet for forelæsninger for 100-200 studerende. På denne måde er rammerne for højskolen fuldstændig sprængt.

Det praktiske landbrug her i Danmark har steds haft forståelse for den videnskabelige forsknings og den højere undervisnings betydning for en øget produktion, og den intime kontakt, erhvervet har haft med den forskning, der skete på højskolen, er en af årsagerne til erhvervets høje stade og store konkurrencedygtighed med udlandet.

Det har derfor også i mange år været erkendt fra mange sider, at det var nødvendigt at udbygge højskolen til en tidssvarende forskningsanstalt, og siden midten af 1940'erne har der været arbejdet med forskellige planer vedrørende højskolens udvidelse. Arbejdet er resulteret i den plan, der er angivet i lovforslagets bemærkninger med vedlagte bilag. Med prisniveauet i sommeren 1958 som grundlag regner man med, at det vil koste ca. 81,5 million kr. at realisere de planlagte nybygninger og ombygninger, hvortil kommer ca. 2 mill. kr.